VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2021/513

z 22. marca 2021,

ktorým sa Estónskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 ([1]), a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Estónsko 4. februára 2021 požiadalo Úniu o finančnú pomoc s cieľom doplniť svoje vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky na pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

(2) Očakáva sa, že výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Estónsko zaviedlo na obmedzenie jeho výskytu, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu súvisiaceho so zdravím, budú mať dramatický dosah na verejné financie. Podľa prognózy Komisie z jesene 2020 malo mať Estónsko do konca roka 2020 deficit verejnej správy na úrovni 5,9 % a dlh verejnej správy na úrovni 17,2 % hrubého domáceho produktu (HDP). Podľa predbežnej prognózy Komisie zo zimy 2021 malo HDP Estónska v roku 2020 klesnúť o 2,9 %.

(3) Výskyt ochorenia COVID-19 ochromil podstatnú časť pracovnej sily v Estónsku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov v Estónsku na režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, ako aj k prijatiu príslušných opatrení v oblasti zdravia, ktoré súvisia s výskytom ochorenia COVID-19, ako sa uvádza v odôvodneniach 4 až 9.

(4) Nariadením vlády č. 130 „Tööhõiveprogramm 2017 – 2020“ zo 17. novembra 2016 v znení zmien z roku 2020 ([2]), ktoré sa uvádza v žiadosti Estónska zo 4. februára 2021, sa zaviedol režim skráteného pracovného času na zachovanie pracovných miest (tento režim je v platnosti od 23. marca 2020). Cieľom bolo podporiť zamestnancov v súkromnom sektore, ktorých platy alebo pracovný čas boli dočasne znížené z dôvodu významného vplyvu núdzovej situácie, a to tak, že sa zamestnancom poskytlo až 70 % ich priemerného mesačného platu alebo mzdy, pričom príspevok bol obmedzený na 1 000 EUR na zamestnanca mesačne. Išlo o dočasné opatrenie na obdobie núdzovej situácie od marca do mája 2020. Vzhľadom na pretrvávajúci vplyv núdzovej situácie sa nariadenie č. 130 opäť zmenilo ([3]) a uplatňovalo sa v zmenenom znení do konca júna 2020. Podmienky režimu skráteného pracovného času boli upravené tak, aby sa štátna podpora pre zamestnanca znížila až na 50 % priemerného mesačného platu alebo mzdy zamestnanca a obmedzila sa na 800 EUR na zamestnanca. Na to, aby spoločnosti získali štátnu podporu pre zamestnancov, museli platiť aspoň 150 EUR (v hrubom vyjadrení) na zamestnanca mesačne, t. j. každý zamestnanec dostával mesačný príjem vo výške aspoň 584 EUR, ktorý sa rovná minimálnej mzde.

([1]) Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.
([2]) Riigi Teataja (ďalej len „RT“) I, 20.3.2020, 3.
([3]) RT I, 30.5.2020, 4.

(5) Nariadením vlády č. 26 „Erivajadusega lapse vanema toetuse saamise ja maksmise tingimused ning toetuse arvutamise alused“ z 9. apríla 2020 ([4]), ktoré sa uvádza v žiadosti Estónska zo 4. februára 2021, sa zaviedol príspevok na zachovanie zárobku pre rodičov, ktorí museli počas núdzovej situácie prerušiť prácu, aby sa starali o svoje deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Išlo o dočasné opatrenie na obdobie núdzovej situácie od 12. marca do 17. mája 2020. Tento príspevok sa vypočítal na základe sociálnej dane zaplatenej z platu alebo mzdy rodiča v roku 2019. Podpora pokrývala 70 % priemerného denného platu alebo mzdy jedného rodiča.

(6) Nariadením ministra kultúry č. 7 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeede laulu- ja tantsupeo liikumises osalevatele kollektiividele“ z 30. apríla 2020 ([5]) a nariadeniami ministra kultúry č. 9 „COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri- ja spordivaldkonnale“ z 30. apríla 2020 ([6]) (v platnosti od 3. mája do 11. septembra 2020) a „Treeneri tööjõukulu toetuse määramise tingimused, sealhulgas nõuded spordialaliidule, spordiklubile ja spordikoolile ning selle omaosalusele, treeningrühmale ja treenerile, ning toetuse suuruse, jaotamise, tagasimaksmise ja tagasinõudmise kord“ z 26. novembra 2014 v znení zmien z roku 2020 ([7]), ktoré sa uvádzajú v žiadosti Estónska zo 4. februára 2021, sa zaviedol režim skráteného pracovného času pre umelcov na voľnej nohe, športových trénerov a vedúcich speváckych zborov a tanečných skupín. Ide o dočasné opatrenie na obdobie núdzovej situácie spôsobenej výskytom ochorenia COVID-19. Umelci na voľnej nohe dostali podporu vo výške rovnajúcej sa minimálnej mzde na obdobie dvoch mesiacov. Vedúcim speváckych zborov a ľudových tanečných skupín a športovým trénerom sa poskytla štátna podpora príjmov, ktorá predstavovala 70 % priemerného platu alebo mzdy v období od októbra 2019 do februára 2020 a ktorá bola obmedzená na 1 000 EUR. Športoví tréneri dostali podporu vo výške 50 % svojho pravidelného platu alebo pravidelnej mzdy, pričom zvyšných 50 % platili športové organizácie.

(7) Estónsko zaviedlo rad opatrení súvisiacich so zdravím s cieľom riešiť výskyt ochorenia COVID-19. Na základe parlamentného zákona „Riigi 2020. aasta lisaeelarve seadus“ prijatého 15. apríla 2020 ([8]), ktorý sa uvádza v žiadosti Estónska zo 4. februára 2021, sa prijalo opatrenie v oblasti zdravia, ktoré umožnilo vláde nakúpiť osobné ochranné prostriedky, dodatočné všeobecné zásoby a spotrebný materiál.

(8) Nariadením vlády č. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord“ z 23. apríla 2020 ([9]), ktoré sa uvádza v žiadosti Estónska zo 4. februára 2021, sa zaviedol krátkodobý režim podpory pre nemocnice na kompenzáciu nákladov na prijatie dočasných zamestnancov na oddelenia COVID-19 a jednotky intenzívnej starostlivosti a na úhradu predĺženého pracovného času lekárov, zdravotných sestier a iných súvisiacich zamestnancov. Podporou sa pokrývajú náklady na dodatočnú potrebu zamestnancov na oddeleniach COVID-19 a jednotkách intenzívnej starostlivosti v nemocniciach. Ďalší zamestnanci boli prijatí s vyššou mzdou s cieľom udržať motiváciu zamestnancov počas núdzovej situácie.

(9) Nariadením vlády č. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord“ z 23. apríla 2020 ([10]), ktoré sa uvádza v žiadosti Estónska zo 4. februára 2021, zaviedla kompenzácia pre zamestnancov za prvé tri dni práceneschopnosti. Išlo o dočasné opatrenie na obdobie núdzovej situácie od 13. marca do 17. mája 2020. Kompenzácia za zvýšené využívanie pracovného voľna zo zdravotných dôvodov a opatrovateľských dovoleniek v dôsledku ochorenia COVID-19 bola priznaná osobám poisteným estónskym fondom zdravotného poistenia za prvé tri dni práceneschopnosti, ktoré zvyčajne hradí zamestnanec.

(10) Estónsko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Estónsko poskytlo Komisii primerané dôkazy o tom, že k 1. februáru 2020 sa v dôsledku vnútroštátnych opatrení prijatých na riešenie sociálno-ekonomických účinkov výskytu ochorenia COVID-19 skutočné verejné výdavky zvýšili o 230 000 000 EUR. Predstavuje to náhle a prudké zvýšenie, pretože súvisí s novými opatreniami, ako aj so zvýšeným dopytom po existujúcich opatreniach, ktoré spolu pokrývajú značnú časť pracovnej sily v Estónsku.

([4]) RT I, 10.4.2020, 5.
([5]) RT I, 30.4.2020, 28.
([6]) RT I, 30.4.2020, 29.
([7]) RT I, 5.5.2020, 21.
([8]) RT I, 21.4.2020, 2.
([9]) RT I, 24.4.2020, 13.
([10]) RT I, 24.4.2020, 13.

(11) Komisia sa v súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 poradila s Estónskom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ako aj s prijatím príslušných opatrení v oblasti zdravia súvisiacich s výskytom ochorenia COVID-19, ako sa uvádza v žiadosti zo 4. februára 2021.

(12) Preto by sa mala poskytnúť finančná pomoc s cieľom pomôcť Estónsku riešiť sociálno-ekonomické vplyvy závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19. Komisia by mala prijímať rozhodnutia týkajúce sa splatnosti, výšky a uvoľnenia splátok a tranží v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi.

(13) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok prípadných postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu uskutočniť najmä na základe článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy.

(14) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Estónska, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa v ňom uplatňujú zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Estónsko spĺňa podmienky stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672.

Článok 2

1. Únia sprístupní Estónsku úver vo výške maximálne 230 000 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.

2. Obdobie dostupnosti finančnej pomoci poskytnutej na základe tohto rozhodnutia je 18 mesiacov od prvého dňa po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.

3. Komisia sprístupní Estónsku finančnú pomoc Únie najviac v ôsmich splátkach. Splátka môže byť vyplatená v jednej tranži alebo vo viacerých tranžiach. Lehoty splatnosti jednotlivých tranží v rámci prvej splátky môžu byť dlhšie, než je maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1. V takýchto prípadoch sa lehoty splatnosti ďalších tranží stanovia tak, aby bola maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1 dodržaná vtedy, keď budú vyplatené všetky splátky.

4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne účinnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.

5. Estónsko uhradí náklady financovania Únie uvedené v článku 4 nariadenia (EÚ) 2020/672 v prípade každej splátky, ako aj všetky poplatky, náklady a výdavky, ktoré Únii vyplývajú z financovania úveru poskytnutého podľa odseku 1 tohto článku.

6. O výške a uvoľnení splátok, ako aj o výške tranží rozhoduje Komisia.

Článok 3

Estónsko môže financovať tieto opatrenia:

a) režim skráteného pracovného času na zachovanie pracovných miest, ako sa stanovuje v nariadení vlády č. 130 „Tööhõiveprogramm 2017 – 2020“ zo 17. novembra 2016 v znení zmien z roku 2020;

b) príspevok na zachovanie zárobku pre rodičov, ktorí museli počas núdzovej situácie prerušiť prácu, aby sa starali o svoje deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ako sa stanovuje v nariadení vlády č. 26 „Erivajadusega lapse vanema toetuse saamise ja maksmise tingimused ning toetuse arvutamise alused“ z 9. apríla 2020;

c) režim skráteného pracovného času pre umelcov na voľnej nohe, športových trénerov a vedúcich speváckych zborov a tanečných skupín, ako sa stanovuje v nariadení ministra kultúry č. 7 „COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse levikuga seotud kriisi leevendamiseks ette nähtud toetusmeede laulu- ja tantsupeo liikumises osalevatele kollektiividele“ z 30. apríla 2020 a v nariadeniach ministra kultúry č. 9 „COVID-19 puhangust tingitud erakorraline abi kultuuri- ja spordivaldkonnale“ z 30. apríla 2020 a „Treeneri tööjõukulu toetuse määramise tingimused, sealhulgas nõuded spordialaliidule, spordiklubile ja spordikoolile ning selle omaosalusele, treeningrühmale ja treenerile, ning toetuse suuruse, jaotamise, tagasimaksmise ja tagasinõudmise kord“ z 26. novembra 2014 v znení zmien z roku 2020;

d) opatrenie v oblasti zdravia, ktoré umožnilo vláde nakúpiť osobné ochranné prostriedky, dodatočné všeobecné zásoby a spotrebný materiál, ako sa stanovuje v parlamentnom zákone „Riigi 2020. aasta lisaeelarve seadus“ z 15. apríla 2020;

e) krátkodobý režim podpory pre nemocnice na kompenzáciu nákladov na prijatie dočasných zamestnancov na oddelenia COVID-19 a jednotky intenzívnej starostlivosti a na úhradu predĺženého pracovného času lekárov, zdravotných sestier a ostatných zamestnancov, ako sa stanovuje v nariadení vlády č. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord“ z 23. apríla 2020;

f) kompenzácia pre zamestnancov za prvé tri dni práceneschopnosti, ako sa stanovuje v nariadení vlády č. 28 „Eriolukorras Eesti Haigekassa kaudu hüvitiste ja teenuste eest maksmise tingimused ja kord“ z 23. apríla 2020.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Estónskej republike.

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho oznámenia adresátovi.

Článok 5

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 22. marca 2021

Za Radu
predsedníčka
M. do C. ANTUNES